

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเกี่ยวกับ การจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมุติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้าง SEAT ทั้งโดยรวม และรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมตาม โครงสร้าง SEAT ทั้ง โดยรวมและรายด้าน จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามความแตกต่างในด้านประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนร่วม การผ่านกรอบรอบ และการได้รับคู่มือการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียน ร่วม
3. เพื่อศึกษาความต้องการการสนับสนุนจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด มหาสารคาม เพื่อเพิ่มระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2

สมมุติฐานของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ที่มีความแตกต่างกันในด้านประสิทธิภาพในการจัดการเรียนร่วม การผ่านภาระอบรมและ การได้รับอุปถัมภ์การศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม แตกต่างกันไป ทั้งโดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ของโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 แยกเป็นผู้บริหาร โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมโรงเรียนละ 1 คน รวม 255 คน และ ครูผู้รับผิดชอบโครงการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วมโรงเรียนละ 1 คน รวม 255 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 510 คน ใน 255 โรงเรียน (ดังแสดงในตาราง 2)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และสุ่มโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือก โรงเรียนเรียนร่วมที่มีจำนวนเด็กพิเศษเรียนร่วมมากที่สุดเรียงลงมาตามลำดับ ได้โรงเรียนที่เข้าในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 154 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 154 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 154 คน รวมทั้งสิ้น 308 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนร่วม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อศึกษาความต้องการการสนับสนุนจากศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อเพิ่มระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยกระทำ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอความร่วมมือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2
2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ โรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 จำนวน 308 ฉบับ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนัดหมายขอรับคืน หลังจากแจกแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามแต่ละสถานศึกษาด้วยตัววิจัยเอง และตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องในการตอบ โดยได้รับแบบสอบถามคืนครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยรวม รายด้าน และรายข้อ ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 ของกลุ่มตัวอย่าง ตามตัวแปรต้น 2 ตัว คือ การผ่านกรอบรอบแรกและการได้รับคู่มือการศึกษสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม โดยใช้ t-test
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 ของกลุ่มตัวอย่าง ตามตัวแปร ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนร่วม โดยใช้ F-test

4. ศึกษาความต้องการการสนับสนุนจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด
มหาสารคาม ของ โรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ
เขต 2 โดยวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 ตามโครงสร้าง SEAT อยู่ในระดับปานกลาง
ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ คือ ด้านสิ่งแวดล้อม
ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ

2. ผลการเปรียบเทียบ

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับ
ดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้าง SEAT แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ ก็พบว่า มีความแตกต่างกันทุกคู่

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เคยผ่านการอบรมและไม่ผ่านการอบรม มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้าง SEAT แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

2.3 กลุ่มตัวอย่างได้รับและไม่ได้รับคู่มือการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้าง SEAT แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 ข้าราชการครูที่เคยผ่านการอบรม มีการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนเรียนร่วม โดยรวมและรายด้าน มากกว่าครูที่ไม่เคยผ่านการอบรม แตกต่างกัน อย่างมี
นัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

3. กลุ่มตัวอย่างต้องการการสนับสนุนจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด
มหาสารคาม เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 5 อันดับ ได้ดังนี้

3.1 อยากให้มีการจัดอบรมบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ให้มีความรู้ เข้าใจ
ปฏิบัติงาน / ด้านการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

3.2 อยากรู้จักอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำสื่ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน และเครื่องมือช่วยเฉพาะทาง

3.3 อยากรู้จักงานพบปะสังสรรค์ระหว่างผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบทั้งจังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสานงานกัน

3.4 อยากรู้จักอบรม/ มีคู่มือเฉพาะทางสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้

3.5 ขอบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับ การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้าง SEAT ครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยที่พบว่า ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 มีความเห็นว่า การดำเนินงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยสอดคล้ององค์การการศึกษาพิเศษ (2540 : 52-53) ที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครู-อาจารย์ ผู้สอนในโรงเรียนศึกษาพิเศษที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สหภัทร์ เจริญยศ (2540 : 107) ที่ได้ศึกษาความต้องการปัญหา เจตคติของครู และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเรียนร่วมในโรงเรียนวัดโพธิ์กับโรงเรียนราชวินิต พบว่า ครูมีเจตคติต่อการจัดการเรียนร่วม โดยภาพรวมและรายด้านระดับปานกลาง

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ประการแรก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมปี พ.ศ. 2545 ในมาตรา 10 ได้กำหนดให้โรงเรียนได้จัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือ ไม่มีผู้ดูแลหรือค้อย โยภาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

ในกฎกระทรวงศึกษาธิการ อีกทั้งเป็นการจัดการศึกษาที่ทำให้เด็กพิการได้เรียนรู้ในสถานศึกษา ใกล้บ้าน ได้มีความอบอุ่นภายในครอบครัว ชุมชน สังคมของตนเอง (กองการศึกษาเพื่อคน พิการ. 2542 : 3 - 5) ประการที่สอง กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 21) ได้จำแนกประเภทผู้ พิการเพื่อการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพไว้ 9 ประเภท คือ 1) บุคคลที่มีความบกพร่อง ทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีปัญหาทาง การเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก 9) บุคคลพิการซ้อน ประการที่สาม สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเล็กและเยาวชนพิการ โดยยึดหลักการ สิทธิมนุษยชน คือ 1) การจัดการศึกษาแบบให้เปล่า (Availability) 2) การจัดการศึกษาที่ทุกคนเข้าถึงได้ (Accessibility) 3) การศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ (Acceptability) 4) การศึกษาที่สามารถปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียน (Adaptability) โดยจัดให้เด็ก ที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปในชั้นเรียน โดยอาศัยแนวคิดที่ว่า การที่เด็กที่มีความ ต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับ โอกาสเช่นเดียวกับเด็กทั่วไป โดยได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือจากบุคลากรในโรงเรียนทุกฝ่าย ให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้ อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความจำเป็นทางร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ สติปัญญาและ การเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 42-44) และประการที่สี่ ในการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 ได้ดำเนินงานในรูปแบบที่ชัดเจนขึ้น หลังจากที่รัฐบาล มีนโยบายให้ปี 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ “คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน” จึงมีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วมทุกโรงเรียน โดยจัดให้เด็กที่มีความ ต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไป เป็นการเสนอให้มีการศึกษาพิจารณาถึงคุณค่าของ การพัฒนาชีวิตคน ให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัว และสังคม ได้ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อให้บริการนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษทุกคน ได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตามรูปแบบที่เหมาะสม และสอดคล้องตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน แต่อาจเนื่องมาจาก ความพร้อมด้านต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามโครงสร้างชีวิต (SRAT) ยังไม่ได้รับการสนับสนุน เต็มรูปแบบ และอาจมีการเปลี่ยนบุคลากรที่รับผิดชอบ จึงดำเนินงานได้ในระดับที่มั่นคง

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยรวมและรายด้าน แต่เมื่อพิจารณาถึงลงไปถึงกรวิเคราะห์รายข้อพบว่า มีหลายข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าชื่นชมยินดีว่า ผลการดำเนินงานได้มาถึงระดับหนึ่งแล้ว เช่น ด้านนักเรียนมีข้อที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ นักเรียนทั่วไปได้รับการเตรียมพร้อมในด้านกรยอมรับและกรช่วยเหลือเพื่อนพิการหรือมีความบกพร่อง นักเรียนทั่วไปมีความยินดีร่วมกิจกรรมกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา และความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้ในด้านการดูแลอื่นก็มีการดำเนินงานอยู่ระดับมากถึง 9 ข้อ ซึ่งแสดงให้เห็นความตั้งใจจริงของผู้บริหาร โรงเรียนเรียนร่วม ด้านกิจกรรมมี 1 ข้อ คือ การสำรวจปัญหาและข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล

สิ่งสุดท้ายที่ผู้วิจัยขออภิปรายเพิ่มเติม คือ ข้อที่มีค่าระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ การมีครูการศึกษาพิเศษ/ล่ามภาษามือ/นักวิชาชีพอื่น ๆ ที่อยู่ในเครือข่ายในศูนย์การศึกษาพิเศษ ในฐานะผู้วิจัยอยู่ในบริบทของโกสัชนิคม ต้องยอมรับความจริงเนื่องจากการดำเนินงานข้อนี้ต้องอาศัยงบประมาณจำนวนมากและกรวางแผนล่วงหน้าอย่างเป็นเวลานาน

2. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า

2.1 กลุ่มตัวอย่างใน โรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ที่มีประสพการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงาน การจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสพการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม ใน โรงเรียนเรียนร่วม โดยรวมและรายด้านมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสพการณ์ 6-10 ปี และ 1-5 ปี และข้าราชการครูที่มีประสพการณ์ 6 - 10 ปี มีการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม โดยรวมและรายด้าน มากกว่าข้าราชการครูที่มีประสพการณ์ 1-5 ปี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะข้าราชการครูที่มีประสพการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีประสพการณ์และความรู้ความเข้าใจใน การดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วมที่เหมาะสมมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสพการณ์ 6-10 ปี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 นักเรียน (S-Students) ด้วยการพัฒนาเพื่อให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้รับการเตรียมความพร้อม ด้านวิชาการ อารมณ์ สังคม

และการช่วยเหลือตนเอง นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษามีส่วนร่วมใน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษทางการศึกษา มีพัฒนาการก้าวหน้าตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) นักเรียนทั่วไปได้รับการเตรียมความพร้อมในด้านกร

ยอมรับและให้การช่วยเหลือเพื่อนพิการหรือมีความบกพร่อง นักเรียนทั่วไปยินดีร่วมกิจกรรมกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนความสามารถที่จะเรียนต่อหรือประกอบอาชีพของนักเรียน ด้านที่ 2 ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) ที่สามารถพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประกอบด้วยผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนงาน / โครงการ / กิจกรรมที่ชัดเจนในการพัฒนานักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหารมีการบริหารจัดการหลักสูตร โดยการปรับหลักสูตรทั่วไป จัดทำหลักสูตรเฉพาะ จัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะที่จำเป็น ทีมงานมีความเข้าใจในระบอบการบริหารจัดการ โดยใช้โครงสร้างชีวิตบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนความรู้มีการสื่อสารในองค์กรอย่างทั่วถึงและทันต่อเหตุการณ์ องค์กรมีการปรับเปลี่ยนภารกิจ มีการทำงานโดยมีพุทธศาสตร์ ผู้บริหารและทีมงานมีการนิเทศติดตามผล ความพึงพอใจในการดำเนินงานและผลงานจำนวนสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามกฎกระทรวงสอดคล้องกับที่กำหนด IEP การนิเทศครูศึกษาพิเศษ / ส่วนภาษามือ / นักวิชาชีพอื่นๆที่อยู่ในเครือข่าย / ในศูนย์การศึกษาพิเศษ นักเรียนได้รับสื่อสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้อง มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม ด้านที่ 3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) ที่มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนในชั่วโมงการสอนของครู มีการสำรวจสภาพปัญหา และมีข้อมูลของนักเรียนเป็นเฉพาะบุคคล มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IP) มีเทคนิคการสอนและการปรับเปลี่ยนการสอนที่เหมาะสม มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และรายงานความก้าวหน้าของผู้เรียนรายบุคคล มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการเรียนร่วม มีทีมจัดทำ IEP เป็นเฉพาะเด็กแต่ละคน ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กมีการประชาสัมพันธ์ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการทำงาน มีการประสานความร่วมมือและดำเนินงานพัฒนาผู้เรียน และ

ด้านที่ 4 ด้านเครื่องมือสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก (T-tools) ที่มีการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา มีสื่อวิธีการเทคนิค กิจกรรมและหรือรูปแบบเพื่อพัฒนานักเรียน มีรายงานการวิจัยอย่างง่ายและจัดทำแฟ้มแสดงผลการพัฒนาผู้เรียน มีทีมงานในการติดตามประเมินผล มีความดีในการนิเทศ มีการติดตามประเมินผลตรงตามความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหา มีการใช้ผลการนิเทศติดตามเพื่อการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้องได้เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรมเฉพาะและสามารถนำไปปฏิบัติได้ การได้ร้อมและใช้งบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และการ

จัดการเรียนร่วมของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะ
การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ 1 - 5 ปี เช่นเดียวกัน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 ปีการศึกษา 2549 ที่เคยผ่านหรือไม่เคยผ่านการอบรม
ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม โดยรวม
และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะข้าราชการครูที่เคยผ่าน
การอบรม มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียน
ร่วมเหมาะสมกว่าครูที่ไม่เคยผ่านการอบรม จึงทำให้ครูที่เคยผ่านการอบรม ได้พัฒนานักเรียน
เรียนร่วมทุกด้านของวิถีแห่งชีวิต เพื่อให้มีความสามารถ ความรู้และทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ใน
ครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณค่า ตรงตามนโยบายของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษและการจัดการเรียนร่วม และ
แนวทางในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างชี้ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน
ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก
มากกว่าครูที่ไม่เคยผ่านการอบรม (เบญญา ชลวาร์ภท, 2547 : 35 - 37)

2.3 กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 ที่ได้รับและไม่ได้รับอุปถัมภ์การศึกษา มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอุปถัมภ์การศึกษา ทำให้
นำไปสู่ปัจจัยเชิงเงื่อนไขของการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ที่เหมาะสม คือ 1) สิ่งอำนวยความสะดวก
ด้วยการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม สิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยใ้
คนพิการ แต่ละประเภทได้รับการศึกษาโดยสะดวกและสอดคล้องตามความจำเป็นของแต่ละ
บุคคล

2) สื่อ ด้วยการจัดหาสื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา หรือ
เครื่องมือช่วยให้นักพิการเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมเกิดความเข้าใจดีขึ้นและรวดเร็ว
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องหรือพิการแต่ละประเภทและแต่ละระดับ 3) บริการ ด้วย
การจัดหาบริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาของคนพิการแต่ละประเภท เช่น บริการ
ฝึกอบรมบริการเตรียมความพร้อมทางการเรียนรู้ บริการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และ
4) ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และ
บริการ ที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของคนพิการ (สำนักงานคณะกรรมการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. 2547 : 54-55)

3. จากการศึกษาความต้องการการสนับสนุนจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อเพิ่มระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2549 พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการการสนับสนุนจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 5 อันดับ คือ 1) อยากให้มีการจัดอบรมบุคลากรทุกคนในโรงเรียนให้มีความรู้ เข้าใจปฏิบัติงาน หรือด้านการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 2) อยากให้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำสื่ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน และเครื่องมือช่วยเฉพาะทาง 3) อยากให้จัดงานพบปะสังสรรค์ระหว่างผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบทั้งจังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสานงานกัน 4) อยากให้จัดอบรม/มีครูเฉพาะทางสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ 5) ของบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สาเหตุอาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างอยู่ห่างไกลกัน ขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์เฉพาะทางสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งอาจจะมีโรงเรียนละไม่กี่คน แต่ก็ต้องจัดการเรียนการสอนให้เด็กเหล่านั้น และต้องมีการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เหมือนนักเรียนปกติอื่น ๆ แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการปฏิบัติงานจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตัวอย่างอาจมีโอกาสดูพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างหน่วยงาน ระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับกรมทั่วไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า การจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน จึงควรพัฒนาการดำเนินงานตามโครงสร้างชี้ท แยกเป็นรายด้านให้เหมาะสมยิ่งขึ้นดังนี้

1.1 ด้านนักเรียน การเตรียมความพร้อมนักเรียนหรือที่มีความบกพร่องในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม การช่วยเหลือตนเอง เมื่อพบความบกพร่องตั้งแต่แรกเกิด ผู้ปกครองต้องดูแล ทำความเข้าใจ แก้ไขความบกพร่อง และให้นักเรียนยอมรับความบกพร่องของตนเองภายหลัง กลุ่มตัวอย่างต้องเตรียมความพร้อมให้นักเรียนทั่วไปในโรงเรียน โดยการใช้ข้อมูล เพื่อให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับสามารถให้ความช่วยเหลือ และปฏิบัติต่อนักเรียนพิการหรือมีความบกพร่องอย่างถูกวิธีและเท่าที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันโดยเน้นการอยู่ร่วมกัน การได้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถร่วมได้ให้มากที่สุด

1.2 สิ่งแวดล้อม ด้านกายภาพโรงเรียนควรได้รับสภาพแวดล้อมโดยใช้หลักวิชาการ คือ พิจารณาถึงสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภทที่พบใน โรงเรียน จัดสภาพแวดล้อมตามความเหมาะสม ส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก ได้แก่ พ่อแม่ ครู และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่รับผิดชอบสำคัญที่สุดในโรงเรียน เพราะจะเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนพิการหรือมีความบกพร่องเรียนร่วมในโรงเรียน หากโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการไว้แล้ว ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำเสนอเรื่องให้คณะกรรมการ โรงเรียนทราบและพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำปีโรงเรียนตามขนาด ความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดการเรียนการสอนทั้งในโรงเรียนหรือ นอกโรงเรียนเพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้พัฒนา ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ซึ่งครูจะต้องมีความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนมีเทคนิคเพื่อให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

1.4 ด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและการให้ความช่วยเหลืออื่นใด เป็นสิ่งสำคัญจำเป็นที่คนพิการเลือกมีหรือใช้เพื่อช่วยในการปฏิบัติงานและดำรงชีวิตอิสระให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนร่วม ช่วยให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการช่วยสนับสนุน ให้นักเรียนที่รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เครื่องมือดังกล่าว ได้แก่ นโอบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและระดมการให้บริการที่ชัดเจนให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนและบุคคลทั่วไปรวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ได้รับรู้ว่าสิ่งเหล่านี้มีใน โรงเรียน โครงการเรียนร่วมแต่ละด้าน มีค่าระดับการดำเนินการ น้อยที่สุด (3.12) จึงควรจัดหาเพิ่มเติมให้เพียงพอและเหมาะสมตามความจำเป็นของแต่ละ โรงเรียน

1.5 ควรนำข้อเสนอแนะที่ระบุความต้องการการสนับสนุนจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม ให้ศูนย์นำไปวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเร่งด่วนในปีต่อไปพร้อมกับการเสนอขอรับงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินการ โดยการจัดทำแผนพัฒนาต่อหน้าระยะ 5 - 15 ปี พร้อมกับการจัดทำแผนปฏิบัติการต่อหน้า 1 ปี ทุก ๆ ปี โดยนำผลการประเมินในปีก่อนมาวางแผนปรับปรุง เพื่อให้พบกับความสำเร็จตามแผนพัฒนาที่วางเอาไว้

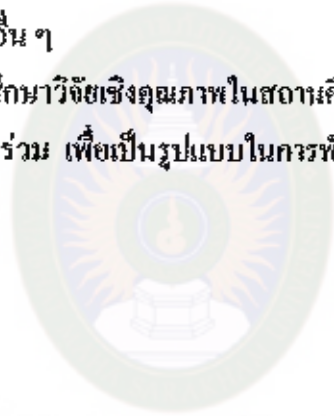
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน เรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพศ ระดับชั้นเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ ครอบครัว แหล่งที่อยู่อาศัย และทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วม

2.2 ควรศึกษาผลการดำเนินงานในครั้งนี้อย่างเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน เพื่อเป็นข้อสังเกตในภาพที่กว้างขึ้น

2.3 ควรศึกษาเรื่องนี้เปรียบเทียบกับสถานศึกษาอื่น ๆ ทั้งในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วมหรือในสถานทางการศึกษาอื่น ๆ

2.4 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม เพื่อเป็นรูปแบบในการพัฒนาที่เหมาะสมแก่สถานศึกษาอื่นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY